

«Μετανάστες και Πρόσφυγες»

Γενικό περίγραμμα εργαστηρίου

Ο Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης (ΙΟΜ), το Γραφείο Μετανάστευσης των Ηνωμένων Εθνών, αναφέρει ότι 103.175 μετανάστες και πρόσφυγες έφτασαν στην Ευρώπη δια θαλάσσης μέχρι τις 12 Ιουλίου του 2017, με το 85% σχεδόν να φθάνει στην Ιταλία και τους υπόλοιπους να μοιράζονται μεταξύ Ελλάδας, Κύπρου και Ισπανίας. Το ίδιο διάστημα το 2016 καταγράφηκαν 240.014 αφίξεις στην περιοχή. Οι άνθρωποι μεταναστεύουν επιδιώκοντας μια καλύτερη ζωή για τον εαυτό τους και τις οικογένειές τους. Σύμφωνα με την πολιτική για τη μετανάστευση της Διεθνούς Ομοσπονδίας Κοινωνιών του Ερυθρού Σταυρού και της Ερυθράς Ημισελήνου (IFRC), *«οι μετανάστες είναι άτομα που εγκαταλείπουν ή αναγκάζονται να εγκαταλείψουν τη συνήθη διαμονή τους για να πάνε σε νέες περιοχές- συνήθως στο εξωτερικό - και να αναζητήσουν ευκαιρίες ή ασφαλέστερες και καλύτερες προοπτικές. Η μετανάστευση μπορεί να είναι εθελοντική ή ακούσια, αλλά τις περισσότερες φορές είναι αποτέλεσμα ενός συνδυασμού επιλογών και εξαναγκασμών»*.

Όταν οι πρόσφυγες και οι μετανάστες φτάνουν στην Ευρώπη έχουν εντελώς διαφορετικές ανάγκες, που αρχικά καλύπτουν την πρώτη έκτακτη κατάσταση: έχουν ανάγκη από τρόφιμα, νερό, ρούχα, πρακτικές πληροφορίες και ψυχοκοινωνική υποστήριξη και στη συνέχεια από νομική βοήθεια, στέγαση και απασχόληση.

Η Κοινωνική Οικονομία και οι κοινωνικές επιχειρήσεις συμβάλλουν στην κοινωνική και επαγγελματική ένταξη ατόμων που βρίσκονται σε ευάλωτη θέση και παρέχουν υπηρεσίες - συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών και οικολογικών υπηρεσιών - προς όφελος της κοινότητας. Ορισμένες οργανώσεις Κοινωνικής Οικονομίας υποστηρίζουν την κοινωνική ένταξη και την ένταξη στην αγορά εργασίας ατόμων που αντιμετωπίζουν διακρίσεις ή διατρέχουν κίνδυνο κοινωνικού αποκλεισμού, όπως οι μετανάστες. Οι οργανώσεις αυτές είναι γνωστές ως Κοινωνικές Επιχειρήσεις Ένταξης στην Εργασία (ή WISEs). Άλλες οργανώσεις κοινωνικής οικονομίας μπορεί να παρέχουν υπηρεσίες γενικού ενδιαφέροντος, συμπεριλαμβανομένης της υγείας, της απασχόλησης, της εκπαίδευσης και της στέγασης.

Σε αυτό το εργαστήριο, θα θέλαμε να ανιχνεύσουμε πώς οι πρωτοβουλίες κοινωνικής οικονομίας και κοινωνικής επιχειρηματικότητας (WISE) μπορούν να βοηθήσουν ειδικά τους μετανάστες και τους πρόσφυγες, με την παροχή υπηρεσιών αναγκών για να ενταχθούν και να συμβάλουν στην κοινωνία. Η έκθεση RICE της UNHCR (Υπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες) αποκαλύπτει ότι οι βασικές ανησυχίες των προσφύγων είναι η στέγαση και η απασχόληση, συμπεριλαμβανομένης της κατάρτισης και της επανεκπαίδευσης.

Δεδομένου ότι οι πρόσφυγες και οι μετανάστες εξακολουθούν να αναζητούν προστασία και καλύτερη ζωή στην Ευρώπη, μια από τις προκλήσεις για τις

πρωτοβουλίες Κοινωνικής Οικονομίας είναι η χρηματοδότηση¹. Οι πρόσφυγες και οι μετανάστες μπορούν επίσης να υποστούν διακρίσεις στην αγορά εργασίας και στην πρόσβαση σε υπηρεσίες, οι οποίες πρέπει να ληφθούν υπόψη.

Παρεμβάσεις - καλές πρακτικές:

- **Wise: OKUS DOMA / Taste of Home** (ένα μαγειρικό-πολιτιστικό ερευνητικό πρόγραμμα που παρουσιάζει τον πολιτισμό, τα έθιμα και τις χώρες προέλευσης των προσφύγων και των μεταναστών στην **Κροατία**)
- **MILAR project**: έχει πρωταρχικό στόχο να προσφέρει καινοτόμες ευκαιρίες κατάρτισης και απασχόλησης στους πρόσφυγες, που χαρακτηρίζονται από διαφορετικά επίπεδα δεξιοτήτων και διαφορετική μεταναστευτική προέλευση, στην **Ιταλία, τη Σουηδία, τη Γερμανία και το Ηνωμένο Βασίλειο**
- **Stuetzpunkt**: γραφείο υποστήριξης στο Enns, το οποίο ιδρύθηκε το 2008. Οι δραστηριότητές του απευθύνονται σε αναγνωρισμένους πρόσφυγες και άτομα που τυγχάνουν επικουρικής προστασίας, τα οποία λαμβάνουν ένα ελάχιστο εισόδημα με βάση τις ανάγκες τους. Σε άνδρες και γυναίκες από διάφορες χώρες προσφέρεται προσωρινή απασχόληση (**Αυστρία**).
- **Ξενοδοχείο Magdas (Αυστρία)**: Ένταξη προσφύγων σε μια κοινωνική επιχείρηση στον τουριστικό τομέα
- **Ester Foundation (Ιδρυμα Ester- Σουηδία)**: Κοινωνική επιχείρηση που βοηθά τις γυναίκες με μεταναστευτικό υπόβαθρο να γίνουν επιχειρηματίες ([see video](#))

¹ Υπάρχουν τρία ταμεία για πολιτικές στήριξης προσφύγων: το AMIF (Asylum, Migration and Integration Fund= Ταμείο για το Άσυλο, τη Μετανάστευση και την Ένταξη), το FEAD (Fund for European Aid to the most Deprived= Ταμείο Ευρωπαϊκής Βοήθειας για τους πιο στερημένους) and ESF (European Social Fund= Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο).